

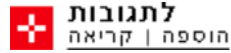

חפש במונע חיפוש ב

Café TheMarker עכבר העיר ארכיון כל הכותרות קפטן אינטרנט ספרים ספורט גלריה אונליין חדשות

דף הבית << חדשות << מאמרי דף הבית

פעילות המלצות

פורסם ב - 26/05/11 08:36
עדכן אחרון - 28/05/11 18:50

למה נמחקה מספרי ההיסטוריה הפגזה אחת של ההגנה ללב השוק הערבי בחיפה?

מאת שי פוגלמן

למה ברחו ערביי חיפה ב-1948? הרי ראש העירייה היהודי ביקש מהם להישאר. אולי כי פצצות המרגמה של ההגנה שנורו ללב המון אזרחי בשוק דיברו בשפה אחרת. הנה סיפור שהיסטוריונים ישראלים לא אוהבים לספר

תגיות: ערביי ישראל, ההגנה

Recommend

Send

1250 recommendations. Sign Up to see what your friends recommend.

לפני חודשיים אושר בכנסת חוק יסודות התקציב (תיקון מס' 39), או בשמו העממי "חוק הנכבה". התיקון הפרוצדורלי לכאורה, נועד למנוע ממוסדות הנשענים על תקציב המדינה את ציון "יום האסון", כפי שמכנים הפלסטינים את תאריך סיומו של המנדט הבריטי בארץ, 15 במאי 1948. באופן פרדוקסלי, דווקא הניסיון לדחוק מהתודעה הישראלית את היום הזה, הפך את שמו לשגור ומוכר הרבה יותר מבעבר. במדד גוגל טרנדס, הבוחן מגמות חיפוש מילים באינטרנט, ניכרת בחודשיים האחרונים עלייה משמעותית במספר הפעמים שהמילה נכבה נדרשה בחיפוש. מהמדד מתברר, כי באנגלית ובערבית זו עלייה קבועה החוזרת מדי שנה לקראת חודש מאי, אך בעברית ניכרת השנה עלייה דרסטית שכמותה לא נראתה בעבר.

כמובן שגם אירועי יום הנכבה האחרון, שהתרחשו לפני שבועיים והיו חריגים בהיקפם, תרמו לעניין הציבורי הגדל במילה נכבה והטעינו אותה במשמעות רגישה מתמיד, לעתים עד כדי אבסורד. בשבוע שעבר, למשל, הביע ח"כ אריה אלדד את התנגדותו לתליית ציור ששמו "הפרדסן" במשכן הכנסת בתואנה כי זו "תמונת נכבה". הציור, של אליהו אריק בוקובזה, מבוסס על תמונה פסטורלית שצולמה בשנות ה-30. נראים בה בני משפחה ערבית כפרית, לבושים בבגדיהם המסורתיים, כשמאחוריהם עצי פרי. בסיום הקובלנה ששלח ח"כ אלדד ליו"ר הכנסת הוא כתב: "למה אתה מבקש גם להוסיף ביטוי אמנותי של אמן ישראלי, מעוות מוח, נגוע בשנאה עצמית, שבא לומר על השקר הערבי - אמת, ומכאן הוא שולל את האמת שלנו?"

Sign Up

Create an account or log in to see what your friends are doing.

למה נמחקה מספרי ההיסטוריה הפגזה אחת של ההגנה ללב השוק הערבי בחיפה? - כתבות - הארץ

1,250 people shared this.

וידיאו: המשטרה השתמשה לראשונה בשוקרים נגד פעילי שמאל - משפט ופליטים - הארץ

189 people shared this.

אלופה ראשונה בצה"ל: אורנה ברביבאי תמונה לראש אגף כוח האדם - פוליטי מדיני - הארץ

400 people shared this.

Facebook social plugin

עו"ד לדיני עבודה

התמחות בהליכי משמעת ובייצוג רופאים. סיוע בהליכי פיטורים, פיצויים ועוד

ערן קייזמן
משרד עורכי דין

קורס EBAY לעסקים

EBAY הביאה את מהפיכת השיווק והמכירות באינטרנט-בוא ללמוד איך להרוויח!

ניקי ארובות ומנדפים

ניקי ותחזוקת ארובות ומנדפים לחברות, מסעדות, קיבוצים, קייטרינג ועוד

פרסם כאן

חפש בית השקעות?

סוחר בבורסה | ניהול תיקי השקעות | קופות גמל
חר מוצר, מלא טופס והשווה הצעות מבתי השקעות
זובילים.

ילדה ערבייה על הרציף בנמל חיפה, אפריל 1948. פצצות המרגמה של ההגנה זינבו בנמלטים | צילום: גטי אימג'ס

לחרדה הגדולה מפני הנכבה ניתנה בשבועות האחרונים תגובה ציונית הולמת. החל מיום העצמאות מפיצים אנשי תנועת "אם תרצו" ספרון כיס חדש הנקרא "נכבה חרטא - הספרון שנלחם על האמת". על פני 70 עמודים מנסים המחברים, העיתונאי אראל סג"ל ואחד ממייסדי התנועה, ארז תדמור, לשכנע את הקוראים כי הערבים, הרואים בעצמם קורבן לסכסוך הישראלי-פלסטיני, הם בעצם התוקפן. בהמשכו של אותו קו מחשבה קובעים השניים, כי מדינת ישראל, הנתפסת על פי רוב כתוקפן, היא הקורבן. הספרון, לטענתם, "מנסה להיאבק בשקרים, ומקדש מלחמה בכזבים הנוראים שבשם מבקשים אויבינו לערער את צדקת הדרך של הציונות ולהכין את הקרקע לחורבנה של מדינת היהודים". את רצף השקרים שהמחברים רוצים להפריך הם מכנים "מיתוס הנכבה".

בפרק השני בספרון, שכותרתו "הם נטשו - חיפה כמשל", דנים השניים במה שהם מכנים כשקר "הגירוש המכוון". באמצעות ספרו של פרופ' אפרים קארש, "פברוק ההיסטוריה הישראלית", הם מתנגחים עם מי שמכונים "ההיסטוריונים החדשים". אלה, לדעת כותבי הספרון, פועלים "להפצת העלילה שלפיה ביצעו הכוחות הלוחמים היהודיים שורה של מעשי טבח אכזריים ששירתו מדיניות מכוונת של גירוש וטיהור אתני". בסיום הפרק מביאים השניים את תיאור כיבושה של העיר חיפה במלחמת העצמאות כדוגמה לטענה שהצד הישראלי לא נהג במדיניות זו "וכי האחריות לתוצאות המלחמה ולבעיית הפליטים עומדת לפתחה של המנהיגות הערבית".

לא סתם בחרו כותבי הספרון להשתמש בדוגמה של כיבוש חיפה על ידי כוחות ההגנה באפריל 1948 כדי להציג את עמדתם. פרשה זו נחשבת אולי לשדה המוקשים הסבוך ביותר בתולדות הנכבה. כמעט כל היסטוריון שחקר את התקופה או את תולדות הסכסוך הישראלי-פלסטיני, ניסה למצוא בה את דרכו. מעטים הצליחו לקבוע עמדה נחרצת בלי לעלות על אחד ממוקשי הפרשנות השגויה. חוקרים רבים טענו כי קודמיהם הלכו לאיבוד במבוך. למרות שלל העדויות, המסמכים והמחקרים, הפולמוס ההיסטורי טרם נחתם ובדיון הציבורי כל צד ממשיך להשתמש לעתים בדוגמה של חיפה לחיזוק טענותיו.

העובדות והעדויות שמביאים סג"ל ותדמור בספרון אינן חדשות והן גם אינן סותרות עובדות ונתונים שפורסמו במחקרים קודמים. אך כמיטב המסורת של פמפלטים פוליטיים, הן מוגשות בצורה סלקטיבית וחד-צדדית, כזאת התומכת בנראטיב המבוקש מלכתחילה. אין בספרון הזה, ובוודאי שלא בפרק על כיבוש חיפה, דיון אמיתי וגם לא הצגת עובדות מאוזנות.

סג"ל ותדמור צולחים את שדה המוקשים של הנכבה בחיפה בדילוגים, כשהם נמנעים מלהתמודד עם עובדות או עדויות שיכולות לערער את התזה שהם מבקשים להציג. בעידן שבו שולטים ה"נראטיבים", ו"האמת" נתפסת כחסית, השיטה של סג"ל ותדמור לבחירת המקורות עוד יכולה להיחשב לגיטימית; במדינת ישראל 2011, היא לבטח גם חוקית.

"למרות שזה אינו מחקר אקדמי התייעצתי עם הרבה אנשי אקדמיה במהלך העבודה", מספר תדמור ומסביר, "בחרתי להציג את הממצאים של פרופסור קארש והיסטוריונים נוספים כמו בני מוריס, כי הם נראו לי הכי אמינים". גם סג"ל טוען כי הספרון "אינו מתיימר להיות מחקר מדעי. כל צד יודע לבחור את המחקרים שמתאימים לו. כמו שהתעמולה הפלסטינית בוחרת לספר דברים מסוימים שנוחים לה, אנחנו בחרנו לספר את האמת שלנו. מחקרו של פרופסור קארש מקובל עלי כמחקר מדעי ואמין".

הבריחה מחיפה

במועדון הקשישים בשכונת ואדי ניסנאס בחיפה, אי אפשר להתייחס להיסטוריה כאל תעמולה. בשביל עשרות הקשישים

פצועים ערבים על הרציף בנמל חיפה, 1948. גופות רבות נשאר באזור השוק המופצץ
צילום: גטי אימג'ס

הערבים הפוקדים את המקום מדי יום, הנכבה היא פרק בביוגרפיה האישית. אחד זוכר איך גירשו לוחמים יהודים את שכניו באיומי נשק. אחר מספר איך ירו צלפי ההגנה לכיוון אביו שחזר מיום עבודה. השלישי מתאר את הצרור הקטן שנשא עמו בזמן המנוסה. כולם זוכרים תחושת פחד של אזרחים חסרי אונים בסערת המלחמה.

הסיפורים שלהם קטנים. הם מתארים רגעים קצרים, מבטים שפגשו, חוויות של תבוסה, השפלה ולפעמים גם מקרים של התעמרות שרירותית מצדם של לוחמי

ההגנה. קצתם מתבלים את הטרגדיה האישית בהומור, אך גם אז העצבות בעיניים אינה מתפוגגת. אצל כולם השנים היקרו את הזיכרון. לעתים הסיפורים מתערבבים ופרטים מאוחרים יותר מתווספים לתמונה.

על פי רוב ההערכות, התגוררו בחיפה, טרם מלחמת העצמאות, כ-62,500 ערבים. לפי תוכנית החלוקה, נועד להם - לאחר סיום המנדט הבריטי - עתיד של חיים בעיר מעורבת כאזרחי המדינה היהודית. אך המתרחש הגוברת בין הצדדים וסדרת מעשי איבה הדדיים הבריחו רבים מהתושבים הערבים מן העיר, בשבועות שקדמו לעזיבת הבריטים. העוזבים היו בעיקר בעלי האמצעים ורבים מבני העדה הנוצרית, שזכו לסיוע ולמחסה בכנסיות הגליל.

בעיר נשארו פחות מ-20 אלף תושבים ערבים. כתושביה היהודים של חיפה, גם

הם חיכו לראות מה יילד יום ובעיקר השתדלו לקיים חיים נורמליים ככל האפשר בצל היריות. "החיים בעיר הפכו בלתי נסבלים באותה התקופה", מספר ג'מאל ג'ריס (אבו בולוס), בן 90, במועדון הקשישים בוואדי ניסנאס, כשהוא מנסה להסביר מדוע ברח מהעיר ימים אחדים לפני נפילתה. "כל יום היו יריות והפצצות. לא נעשתה הבחנה בין אזרחים לחמושים. באזורים מסוימים של העיר, בעיקר בשכונות הערביות, כל מי שהלך ברחוב היה חשוף לאש צלפים ומקלעים".

ב-21 באפריל הודיע מפקד הכוחות הבריטיים בחיפה לשני הצדדים על פינוי מיידי של כוחותיו מהעיר, פרט לנמל וכמה צירים מרכזיים שנועדו לשרת את הצבא בפינוי המסודר כעבור שלושה שבועות. עוד באותו הלילה פתחו אנשי ההגנה במתקפה על השכונות הערביות. לוחמי חטיבת כרמלי, שהובילו את הקרב, נהנו מעדיפות מספרית וטופוגרפית. הם גם היו מיומנים יותר, מצוידים יותר ולחמו בצורה הרבה יותר מאורגנת מהכוחות הערביים. בתוך פחות מיממה נפלה חיפה כולה לידי ההגנה.

ירי ללא הבחנה

זה היה ניצחון קצר ומוחץ, עם מספר נפגעים קטן יחסית לצד היהודי. ההתנגדות הערבית היתה מינורית. בחיפוש שערך אנשי ההגנה בשכונות הערביות לאחר הקרב, הם הופתעו מכמויות הנשק המעטות שנתפסו. שבוע לאחר מכן נכתב בביטאון

מימין: ג'מאל ג'ריס, עודה אל-שהאב וחנא מור, חיפה 2011. הנמל נשאר המקום הבטוח היחיד צילום: ניר כפרי

"מערכות", שהוצא לאור על ידי ההגנה, כי "קרב חיפה לא יימנה אולי עם קרבות העיר הגדולים שבהיסטוריה הצבאית".

אך הניצחון היהודי הביא למנוסה מבוהלת של רוב התושבים הערבים שנותרו בעיר. "סירות דיג, ספינות חופים ואוניות מפרש הפליגו מביירות ומעירות חוף לבנוניות אחרות לחיפה, כדי להביא ללבנון פליטים ערבים. המחזה מזכיר ממש את פינוי דנקירק", דיווח כתב

סוכנות הידיעות יו-פי מביירות יום לאחר הקרבות. כתב "מעריב" סיפר: "פקידי הנמל הבריטים סבורים כי 12-14 אלף ערבים יצאו בדרך הים, ו-4,000-2,000 בדרך היבשה. יש סתירה בין מספרי היהודים והערבים. היהודים מנסים להקטין את היקף היציאה. דובר יהודי רשמי אמר שלא יותר מ-5,000 ערבים יצאו. לעומת זאת אמרו המנהיגים הערבים שיצאו לפחות 20 אלף".

"פחדנו", זה ההסבר היחיד שמוצא חנא מור, בן 85, מבאי מועדון הקשישים, לבריחתם של אלפי התושבים הערבים מהעיר. הוא מספר כי ביום כיבוש חיפה הוא הגיע כהרגלו לעבודתו כפקיד מכס בנמל: "במשך שעות נשמעו פיצוצים ויריות מכיוון השכונות הערביות. היהודים ירו על הבתים וצלפו באנשים שהלכו ברחובות. היתה פאניקה גדולה. אני זוכר שאנשים אמרו שהם מרגישים כי העולם מתהפך. הנמל נשאר המקום הבטוח היחיד לערבים. שם היינו מוגנים בחסות החיילים הבריטים. כל מי שיכול, אסף מעט חפצים בשמיכה או בתרמיל וברח לשם. התחושה היתה שאנחנו נמלטים על חיינו.

"אני זוכר מקרה של זוג הורים צעירים שבבהלת הבריחה שכחו את הילדה הקטנה שלהם בבית. הם בטח לקחו במקומה בטעות איזה צרור אחר. היא נמצאה על ידי השכן מהקומה השנייה: הוא שמע את הבכי שלה בזמן שברח ואסף אותה אל משפחתו. הוריה הגיעו בסוף למחנה פליטים בלבנון והיא גדלה בביתו בעכו. ברבות הימים יצא לי להכיר את הילדה הזאת, היא גרה עכשיו בכפר כבאביר בחיפה".

תיאור בריחתם של אלפי תושבי חיפה הערבים לנמל ביום כיבוש העיר ומנוסתם

בסירות לעכו וללבנון הוזכר בכמה מספרי ההיסטוריה שהתפרסמו בארץ בשנים האחרונות. בעיתוני התקופה ובארכיונים השונים יש לאירוע נוכחות גדולה ומשמעותית יותר. סג"ל ותדמור כותבים: "ב-22 באפריל, בשעה שכוחות ההגנה נעו לכיוון השוק, נרשמה בריחה המונית של אלפים". הם לא כותבים מה קרה בשוק ובוחרים להתבסס על התזה שמציג פרופ' קארש: "המנהיגות הערבית דירבנה את בני עמה להתפנות מבתיהם, אם על מנת לפנות את השטח לכוחות הערביים ואם ממניעים תעמולתיים שמטרתם לשלול את הלגיטימיות של המדינה היהודית".

עוד מקור שעליו מבססים השניים את מסקנותיהם בפרק הזה, הוא ספרו האחרון של ההיסטוריון בני מוריס, "1948", שיצא לאור ב-2010. הם כותבים כי מוריס נמנה בעבר עם ההיסטוריונים החדשים "עד שחזר בו" ומגדירים אותו כמכובד והרציני שבחבורה. מוריס התייחס בכמה ממחקריו לכיבוש חיפה והזכיר פעמים אחדות את מנוסת התושבים הערבים אל הנמל. בספר שממנו ציטטו כותבי הספרון של "אם תרצו" הוא מספר על אירועי 22 באפריל: "אש המרגמות והמקלעים הבלתי-פוסקת, בד בבד עם התמוטטות המיליציות והממשל המקומי וניצחונות ההגנה, חוללו בריחה המונית לעבר אזור הנמל שבידי הבריטים. ב-13:00 כבר עברו כ-6,000 נפש בשערי הנמל ועלו על סירות שהפליגו לעכו וליישובים ערביים צפוניים אחרים". והוא מסכם את מניעי הבריחה כך: "הרוב נטשו בשל מגוון סיבות, שהעיקריות שבהן היו הלם הקרב - שנגרם בעיקר בשל הפגזת העיר התחתית במרגמות - הכיבוש היהודי והתחזית של חיים כמיעוט כפוף לשלטון יהודי בעתיד".

אך בספרו הראשון של מוריס, "לידתה של בעיית הפליטים הפלסטינית" (יצא לאור ב-91'), שנכתב בטרם "חזר בו", הוא תיאר ביתר פירוט את השתלשלות האירועים והאיר את הדברים באופן שונה: "נמסרה הוראה להפגז את כיכר השוק. ואמנם הצטופף בכיכר השוק המון רב. משהתחילה ההפגזה... קמה בהלה עצומה. ההמון פרץ אל תוך הנמל ובהדפו הצדה את השוטרים הסתער על הסירות והחל בורח מהעיר".

אך גם תיאור זה חלקי, אפילו חלקי מאוד. מוריס ציטט בו קטעים מספרו של ההיסטוריון צדוק אשל, "מערכות ההגנה בחיפה", שיצא לאור ב-78' בהוצאת משרד הביטחון. אשל היה חבר בהגנה ורבים ממהלכי הקרב בעיר מתוארים אצלו ממקור ראשון. וכך הוא תיאר את אירועי ה-22 באפריל (שימו לב לשלוש המילים שאותן השמיט מוריס והחליפן בשלוש נקודות):

"בשעת בוקר מוקדמת הודיע מקסי כהן למטה החטיבה כי הערבים מפעילים המקול ומזעיקים את כולם להתרכז בכיכר השוק, היות והיהודים כבשו את רחוב סטנטון והם ממשיכים לרדת העירה. עם קבלת הידיעה נמסרה הוראה למפקד פלוגת הנשק המסייע, אהוד אלמוג, להפעיל את המרגמות בנות שלושה האינץ', שהיו מוצבות ליד בית החולים רוטשילד, ולהפגז את כיכר השוק. ואמנם הצטופף בכיכר השוק המון רב. משהתחילה ההפגזה ופגזים נפלו לתוכו קמה בהלה עצומה. ההמון פרץ אל תוך הנמל ובהדפו הצדה את השוטרים ששמרו על השער הסתער על הסירות והחל בורח מהעיר. משך כל אותו יום המשיכו המרגמות להפגז את העיר לסירוגין והבהלה בקרב האויב הפכה להתמוטטות".

"זו טעות", מתקומם למשמע הציטוט אהוד אלמוג, שהיה מפקד הפלוגה המסייעת בגדוד 22 של חטיבת כרמלי. "זו לא היתה מרגמת שלושה אינץ'. אלו היו פגזי הדוידקה". על שאר הפרטים הוא אומר: "התיאור ההיסטורי נכון. אמת ויציב. אני זוכר את האירועים היטב. קיבלנו פקודה להפציץ את השוק בזמן שהיו בו המון בני אדם. נוצרו קולות נפץ אדירים שנשמעו למרחק של 200 מטר". עוד מספר אלמוג כי ההפצצה בשעות הצהריים המוקדמות, היתה קצרה "אך מאוד אפקטיבית".

בדומה לאשל גם אלמוג טוען כי ירי המרגמות של הפלוגה שלו הוביל למנוסת אזרחים אל הנמל. הוא לא היה עד ראייה לבריחה, אך לדבריו, אנשי הש"י (שירות הידיעות של ההגנה) שהוצבו בסמוך לשערי הנמל תיארו לו בזמן אמת

את התמונה. עדות נוספת נתן חייל בריטי שהוצב בנמל: "במשך הבוקר (היהודים) המשיכו לירות למטה על הערבים שנעו בוואדי ניסנאס ובעיר העתיקה. זה היה ירי ללא הבחנה שכלל מכונות ירייה, פגזי מרגמות וצלפים על נשים וילדים שמצאו מקלט בכנסיות ושניסו לברוח... דרך השערים שהובילו לרציפים... נוצר גודש מחוץ לשער המזרחי (של הנמל) של זקנים, נשים וילדים ערבים מבוועתים ואחוזי היסטריה. שני קצינים נפצעו".

גם מוריס מצטט בספרו האחרון משקיף בריטי שהגדיר את הפגזת המרגמות של ההגנה "אש ללא שום הבחנה עד כדי בחילה". מעבר לבעייתיות המוסרית שעולה מתיאור הירי אל שוק הומה אדם, עדותו של צדוק אשל - שזוכה לחיזוק מאהוד אלמוג - מצביעה על כך שהדבר התבצע בפקודה ועל דעת בכירים בהגנה. עד כמה בכירים, אי אפשר לדעת. לא כל התיקים העוסקים בתקופה בארכיון צה"ל נחשפו לעיון. לכן אי אפשר לקבוע אם הירי היה חלק ממדיניות כללית שנועדה לעודד את גירוש הערבים, או שזה היה מקרה נוסף ברצף של אירועים דומים שתועדו במשך המלחמה.

גוויות מונחות ברחובות

ההפצה, מתברר, התבצעה בזמן שנציגי התושבים הערבים היו בעיצומו של משא ומתן עם מנהיגי חיפה היהודים על תנאי הפסקת האש. על פי רוב העדויות, ראש העירייה שבתאי לוי דווקא האמין בדו-קיום. במספר רב של מחקרים מתואר איך, כמו עוד כמה מראשי היישוב היהודי, הפציר במנהיגי הערבים להיכנע ולהישאר בעיר. לרגעים מסוימים הדבר אף נראה אפשרי. כתב יו-פי דיווח באותו היום, "אף כי לא נשמע על כך רשמית, נראה הדבר כוודאי בהחלט, שהתנאים היהודיים נתקבלו על ידי הערבים, לפחות בעיקרם. לפי ידיעות החלו כבר הלגיון הערבי והמתנדבים העיראקים לעזוב את העיר".

אך מפקדת ההגנה פעלה באופן עצמאי, ותוך כדי מעקב אחרי התקדמות המשא ומתן על הפסקת אש המשיכו לוחמיה לירות אל השכונות הערביות. במברק שיצא ממטה חטיבת כרמלי למפקדת ההגנה ביום הקרב בשעה 14:30 נכתב: "הערבים בחיפה פנו לגנרל, לראש העירייה, ביקשו מתווך בינם לבין ההגנה, לקבל את תנאי שביתת הנשק". אל המברק צורף עותק של ההסכם באנגלית, כפי שנוסח על ידי ההגנה. בסיום המברק נכתב: "בקרב הערבים בהלה, בריחה. ההתנגדות חלשה מאוד".

פגזי המרגמות של ההגנה זינבו בנמלטים. בדו"ח אירועים יומי של ההגנה הודיע הקצין התורן בשעה 14:40: "נפלו שלושה פגזים ליד שער הנמל מס' 3. הפגזים מכיוון הדר הכרמל. מקרה דומה כבר קרה הבוקר והצבא (הבריטי) מאיים לפתוח אש תותחים לעבר הדר באם הדבר לא ייפסק". במקרים אחרים פתחו חיילי הצבא הבריטי באש ואף פגעו בלוחמי הגנה בעקבות ירי שלהם על אזרחים ערבים.

בשעה 15:00 נשלח נוסח ההצעה פעם נוספת, עם כמה תיקונים שהכניס הגנרל האנגלי בגוף המסמך. משה כרמל, מפקד החטיבה, דיווח למפקדת ההגנה כי "בשעה 16:00 אחר הצהריים (היום) תתקיים פגישה משותפת של יהודים, אנגלים וערבים ובה ידונו על התנאים. יש להניח, שהערבים לא יקבלו אותם, מכיוון שמבחינה טכנית אין אפשרות של כניעה מאורגנת".

במברק תגובה נכתב ממטה ההגנה: "כל זמן שאין ביטחון בקיום התנאים עליך להמשיך להכות". ובסיום הדברים נכתב: "בעיקר היזהר מפח שמא המשא-ומתן עשוי להרוויח זמן".

בשעה 16:00 התכנסו נציגי הצדדים בתיווך קצינים בריטים לדון בתנאי הכניעה והסכם הפסקת האש. הערבים ביקשו שהות נוספת להתייעצות. בשבע ורבע בערב התכנסו הצדדים פעם נוספת. בדו"ח של ההגנה כתוב ש"הערבים טענו כי לא יוכלו למלא את התנאים. הואיל ולא יצייתו להם הערבים, הם מעדיפים לפנות את העיר חיפה לגמרי מתושביה הערבים".

ב"ריכוז ידיעות מודיעין" של ההגנה מיום הלחימה מסופר: "יש סימנים להתפרקות הפיקוד הערבי בעיר. המפקדה הערבית עזובה. לטלפונים אינם עונים ויש ידיעות שהפיקוד עם עובדי המטה נטשו את חיפה. מספרים מדויקים על אבידות האויב חסרים. ידוע שבתי החולים הערביים מלאים הרוגים ופצועים. ברחובות מונחות גוויות הרוגים ופצועים שאינם נאספים בגלל חוסר ארגון ואמצעים סניטריים. הבהלה ברחוב הערבי רבה. מחכים לכריתת שביתת נשק ולהשתלטות היהודים כלדבר טוב ומציל. בינתיים הגיעה ידיעה ממקור ערבי שתנאי שביתת הנשק שלנו נתקבלו על ידם".

שתיקת ההיסטוריונים

בתודעה הפלסטינית תופסת הפצצת השוק ההומה מאדם מקום משמעותי בתולדות הנכבה של חיפה. עודה אל-שהאב, בן 87, אחד מבאי מועדון הקשישים בוואדי ניסנאס, מספר כי "היתה להפצצה השפעה גדולה על הבריחה לנמל. אנשים התרכזו בשוק כדי לדון במצב ובתנאי ההצעה להפסקת האש. היום היסטוריונים מספרים לנו שראש העירייה (היהודי) רצה שהערבים יישארו ולאחר המלחמה אנשי ההגנה טענו שהם עשו ככל יכולתם כדי למנוע את העזיבה, אבל למעשים יש משקל הרבה יותר גדול ממילים. וכשפצצות המרגמה נחתו בלבו של השוק, זו נתפסה על ידי הערבים כתשובה היהודית להצעת הפסקת האש".

טענות דומות הועלו גם לפני 63 שנים. בדיווח של כתב יו-פי, שהופיע בעיתון "דבר" לאחר סיום הקרבות, נכתב: "נציגי הערבים טוענים, שהיהודים הפרו את שביתת הנשק בחיפה והטילו גל חדש של בהלה בקרב אלפי הערבים החשים לצאת את העיר... היהודים מודים בשיחות פרטיות, כי תוך הקרב זמן מה לאחריו יצאו אנשים מן הכלים' והיתה מידת מה של ביזה ויריות באוכלוסים, אך עתה הופסק גם זה".

לאורך השנים ניסו כמה חוקרים ישראלים להקטין את משמעות ההפגזה על השוק. בספרו "קוממיות ונכבה" (יצא לאור ב-2004) כתב פרופ' יואב גלבר: "המוני ערבים התרכזו בשוק, ולאחר שנפלו בסביבתו כמה פצצות מרגמה החלה הסתערות המונית על שער הנמל מפחד היריות והפצצות". אבל צדוק אשל כתב במפורש כי הפצצות נחתו לתוכו (לתוך ההמון, או לתוך השוק); גלבר אינו מצייין בספר על מה ביסס את קביעתו שהפצצות נחתו רק "בסביבתו".

גלבר מתעלם גם מעדויות על עשרות נפגעים ערבים שנותרו במקום לאחר המנוסה. רוב החוקרים הפלסטינים מעריכים שהיו "כמה עשרות הרוגים". בעיתון "הארץ" נכתב לאחר הקרב כי "חבר אחד של הוועדה הלאומית הערבית אמר שהיהודים הרגו מספר גדול של נשים וילדים, שניסו לברוח לעיר העתיקה, אל אזור הביטחון הבריטי בנמל... אף כי היהודים הכחישו את הידיעות על אבידות כבדות שנגרמו כאילו לאזרחים ערבים, אמר דובר ההגנה, שאפילו אם כך הדבר אין זו אשמתנו, מאחר ששידרנו באמצעות הרדיו ובאמצעות מגבירי קול, 48 שעות לפני התקפתנו, הזהרה בערבית, שהפיצונו גם בכרוזים, וקראנו לערבים לפנות את הנשים והילדים ולשלח את כל אלה שאינם בני חיפה מן העיר, וחזרנו ואמרנו, כי זו היא הזהרתנו האחרונה".

"מחזה מחריד ופנטסטי", כתב דוד בן גוריון ביומנו לאחר סיור בשכונות הערביות הנטושות של העיר. "עיר מתה, עיר פגרה... ללא נפש חיה, מלבד חתולים תועים". גם עשרות גופות של אזרחים ערבים נותרו ברחובות הנטושים. אנשי הסהר האדום שאספו אותן העריכו בתחילה כי מספרן עולה על 150. כעבור שלושה ימים הם הקטינו את האומדן וטענו כי בקרבות נהרגו כ-80 ערבים וכמה מאות נפצעו. לטענתם, רק שישה מן ההרוגים היו לוחמים ורוב הגוויות היו של נשים וילדים.

גופות רבות נשארו באזור השוק המופצץ. בדו"ח מודיעין של ההגנה מסופר כי לפחות עשר גופות נמצאו בבית הקפה עג'מי שפעל במקום. הן פונו רק לאחר שנטרלו כל נפלי הפגזים באזור. ועוד נכתב בדו"ח: "קשה לדעת את מספר

האבידות כתוצאה מההתפוצצות ברחוב נצרת בבית אבו מאדי, היות שטרם הוצאו כל הגוויות מתחת המפולת. הבית היה מלא משפחות שעברו משכונות הספר".

בנמל נותרו עוד כמה עשרות פליטים ערבים. הם נשאר על הרציפים בהמתנה לסירות שיחלצו אותם, כי פחדו לחזור לבתיהם. "המחזות בנמל היו מעוררי רחמים, נשים וילדים שהו ללא מזון ומים במשך היומיים האחרונים והבריטים טוענים שאינם יכולים לעזור הרבה, בשעה שהערבים טוענים שזהו צעד מכונן של הבריטים כדי להכריח את הערבים לחזור לבתיהם", נכתב בעיתון "דבר".

הקשישים הערבים במועדון בוואדי ניסנאס, חוזרים הרבה מאוד פעמים במשך השיחה איתם על אמירות כ"דו-קיום" ו"מדינה לשני עמים". הם גאים מאוד ביחסי הידידות העמוקים שיש להם עם שכניהם היהודים ולדבריהם כמה מהם השתתפו במשך השנים בניסיונות לקרב בין העמים במסגרות שונות. הנכבה מבחינתם היא עובדה היסטורית כואבת שאינה זקוקה לאישור או לחקיקה. לדעתם היא גם לא צריכה להפחיד או לאיים על הקיום היהודי בארץ, או כמו שעודה אל-שהאב אומר: "רק אחרי שנכיר באופן הדדי בסבל שעבר על שני העמים נוכל לבנות עתיד משותף. זה המפתח האמיתי לדו-קיום. בלעדיו כל צד ימשיך לחיות בעבר".

shayf@haaretz.co.il

למה בכתה גולדה

מפגש בין שתי נשים בחיפה, זמן קצר לאחר הכיבוש

על ביקורה של גולדה מאיר, אז בכירה במחלקה המדינית של הסוכנות, סיפר מפקד ההגנה בחיפה, יעקב לובליני: "התייצבתי אצלה והצעתי לה כי נסייר בעיר העתיקה. אמרה לי שאינה רוצה לראות את החורבות ואת השממה. היא מבקשת לבקר באזור שם עוד נמצאים ערבים. לקחתי אותה לשכונת ואדי ניסנאס. נכנסנו לרחוב מוכליס. עלינו במדרגות. הדירות בשתי הקומות הראשונות היו נטושות. כשעלינו לקומה השלישית באה לקראתנו ערבייה זקנה, נשאת בידה חבילות. כשראתה הערבייה את גולדה, עמדה מולה ופרצה בבכי. עצרה גולדה, הביטה בה ודמעוניה זלגו על פניה. עמדו להן שתי הנשים ובכו. הבטתי בגולדה הבוכייה וכעסתי עליה. אמנם לא העזתי לייסר אותה, אך בלבי חשבתי: 'אנו נלהבים ומאושרים כי כוחנו על העליונה, הדברנו את הערבים ואפשר להלך בעיר בלי לחשוב מיריות והתנקשויות, וזו עומדת לה ובוכה'".

מתוך הספר "מערכות ההגנה בחיפה" מאת צדוק אשל, 1978

הכל ישתנה

אם חיפה תהיה שלנו - הננו מדינה

ביום כיבוש חיפה פירסם עורך "מעריב", ד"ר עזריאל קרליבך, מאמר המסביר את חשיבותה של העיר: "אנו נאבקים בשעות אלו על חיפה וזאת אומרת אנו נאבקים על המדינה. אם נשלוט בתל אביב ובערי שפלת החוף - עדיין נהיה רק קנטון, אזור אוטונומי, גטו. אם חיפה תהיה שלנו - הננו מדינה".

"הכל יודעים זאת. יודע עבדאללה, שאם חיפה תהיה בידינו, אין לו ולעיראק מוצא אל הים, וכל אשר יכבוש מחלקה הערבי של הארץ יהיה רק ספיח המדבר ולא שער אל העולם. ויודעים האנגלים, שאם חיפה תהיה בידינו, גם אילי הנפט וגם האסטרטגים של הצי, גם ווייטהול וגם וול-סטריט וגם וויינגטון יצטרכו להתחשב גם בנו, ולא רק במלכי הנפט הערבים. כל התמונה הפוליטית והצבאית תשתנה, אם חיפה תהיה שלנו. כל גורל מדינתנו הושם על המשקולת בשעות אלו".

"מעריב", 22.4.1948

משמעות הניצחון

אלפי הפליטים הערבים הם גורם צבאי חיובי בשבילנו

תחת הכותרת "משמעות הניצחון בחיפה" נכתב: "ויש להדגיש גם תופעת לוואי. אלפי הפליטים הערבים שיגיעו במנוסת בהלה לערים ולכפרים הערביים - אף הם גורם צבאי חיובי בשבילנו. נזכור את מיליוני הפליטים בצרפת ובפולין בתקופת הבליץ הגרמני, שחסמו את הדרכים בפני הצבא וחרצו את גרעיני התבוסות והפאניקה בעמם והכריעוהו לעד".

"דבר", 25.4.48. על החתום: א.ת.

הדילמה של הנשארים

הערבים שנשארו בחיפה נחשבו לבוגדים וחששו לגורלם

שני דו"חות מודיעין של ההגנה נכתבו שבוע לאחר כיבוש חיפה על הנעשה בשכונות הערביות. בדו"ח הראשון מסופר בין השאר: "שוחחתי היום עם מספר מוסלמים ונוצרים שנשארו בעיר. הם מלאי דאגה ליום ה-15.5. מצד אחד אין הם מאמינים באפשרויות של פלישת צבא ערבי מהארצות השכנות ומצד שני הם חוששים שאם דבר כזה יצא לפועל, יהיה מצבם בכל רע, אחרי שהודיעו להם שכל אלה שלא עזבו את חיפה נחשבים לבוגדים וכעומדים בקשרים עם היהודים. המצב הגיע למדרגה כזו שרבים שחשבו להישאר מתכננים עתה לעזוב את העיר במשך השבוע".

בדו"ח השני מסופר: "מר טהרונה, המנהל הכללי של חברת ספיני, אמר שכל העובדים הערבים עזבו את חיפה. הם לא רצו ללכת אבל כנראה שקיבלו פקודה מלמעלה. העובדים אמרו שיחזרו בעוד 6-8 שבועות". בחלק אחר של הדו"ח נכתב: "הערבים הנמצאים בחיפה מיואשים ואינם יודעים מה לעשות - לנסוע או להישאר? רוב הנמצאים כאן מחכים כדי לקבל את משכורתם מהממשלה (הבריטית) ולהסתלק, היות וכל ערבי הנשאר בחיפה נחשב בעיני הרבים כבוגד בעמו".

שתפו

חזור ↵

תגובות

הוספת תגובה חדשה +

27/05/11 09:26 כהנא צדק!	1. חבל שלא גמרנו את העבודה וגירשנו את כל הערבים קומפלט מישראל (לת)
27/05/11 10:15 עלי	2. תודה
27/05/11 10:41 מתון מהשמאל	3. הכל בעיני המתבונן
27/05/11 10:49 תודה ל"הארץ". תמשיכו	4. השתכנעתי שהקמת ישראל היתה פשע. מחר אני מהגר מהמדינה הנפשעת הזאת
27/05/11 11:20 ענבל	5. חבל שלא גירשנו יותר, ולא קבענו טוב יותר את גבולתינו (לת)
27/05/11 11:57 מיכל	6. כתבה מעולה
27/05/11 13:09 אורי	7. למיכל - את לא מבינה?
27/05/11 13:12 חן	8. טוב שחושפים את השקרים של "זו ארצנו"
27/05/11 14:59 אראל הישר כסרגל	9. היסטוריה של הימין... עקומה (לת)

27/05/11 15:36	אחת מהעם	10. אכן הכל בעיני המתבונן
27/05/11 15:40	אחת מהעם	11. מיכל - היתה מלחמה! על קיום והשרדות
27/05/11 17:50	פעיל שלום	12. אל תצפה מהיהודים לסטנדרט שונה משל הערבים
27/05/11 17:55	ערפל הקרב	13. אורי מילשטיין ספר על כך באחת מתכניות הרדיו של רשת א, (לת)
27/05/11 18:14	אורי	14. זו כתבה שמאלנית, אבל היא לא מצליחה לתאר גירוש
27/05/11 18:43	רזה רייזה	15. את ערביי יפו ומנשיה גירשו באותו אופן, הפגזה 24 ש' במשך 4 ימים. כך
27/05/11 19:48	רועי	16. האמת תנצח
27/05/11 19:49	פרופ' אלון לקח	17. מדוע פוגלמן לא שאל את מוריס לסיבת ההשמטה ואת גלבר לסיבת הסילוף?
27/05/11 20:05	פכככ	18. שמישהו יגיד לנערי אם תרצו: "אם תחרטטו אין זו אגדה" ... (לת)
27/05/11 20:18	דג סקרן	19. נו באמת...
27/05/11 20:25	גודמן	20. מומלץ לכל יהודי אוהב ישראל
27/05/11 20:29	פנין	21. עד כמה שברירית הציונות של הימנים?
27/05/11 20:39	נר	22. אין שום טרנד מיוחד - כנסו
27/05/11 20:47	רן	23. היסטוריוגרפיה
27/05/11 20:49	א.	24. זה לא הכי מדויק
27/05/11 20:51	אורי פ	25. מתי החלה המלחמה?
27/05/11 20:59	חיפאי	26. באיזו כיכר שוק מדובר?
27/05/11 21:09	מלחמה זה רע	27. צריך גם להבין את הפחד והמצוקה ששררו בצד היהודי. קל היום להיות
27/05/11 21:19	גרגיר חול.	28. הערבים ניסו לבצע שואה שניה ולא הצליחו - זוהי ה"קטסטרופה".
27/05/11 21:24	נפקד נוכח	29. אל תעזבו את הארץ. רק תעזרו למגורשים לחזור. (לת)
27/05/11 21:25	איתן מונרוב	30. מלחמת אזרחים איננה משחק שש-בש בין יידיים
27/05/11 21:37	איתי	31. האם במדינות ערב מישהו טורח לזכור את היהודים שגורשו?
27/05/11 21:38	נר	32. קראו בבקשה את החלק "הדילמה של הנשאים"
27/05/11 21:40	גרגיר חול.	33. סליחה שנותרנו בחיים.
27/05/11 21:42	ח'ליל הכזבים	34. לחשוף גם את הטבח שביצעו יהודי חברון בשכניהם הערבים
27/05/11 21:45	יוסי	35. חיפשתי איפה כתוב שאת הנכבה עשו הפלשתינאים לעצמם!!
27/05/11 21:48	דווקא שמאלני	36. מרגמות למרכזי אוכלוסיה? האם גם ההפגזות בשדרות מרגשות את הכתב?
27/05/11 21:49	אמת היסטורית	37. אבל הערבים היו (ועדיין) באמת הצד התוקפן. (לת)
27/05/11 21:51	מוראד עלי	38. דמעות תנין
27/05/11 21:55	האמנם?	39. נראה לפי המאמר שהערבים כלל לא היו צד במלחמה,
27/05/11 21:59	rubi	40. נכון, מיכל!
27/05/11 22:01	אבי	41. מה גנבת דעת הזו?
27/05/11 22:01	יעלה	42. ל 11 צודקת!
27/05/11 22:21	ישראל	43. "אם תחרטטו" מזכירים את הסטיקר "מנצחים את הכי-זבאלה" שעצר טילי נ"ט (לת)
27/05/11 22:29	רינה	44. יש לנו עוד שלדים בארון ההיסטורי שאנחנו מסתירים באמצעות כוח פוליטי (לת)
27/05/11 22:32	גודמן	45. הנכבה היהודית כתבת חובה של בן דרור ימיני (לת)
27/05/11 22:39	יהושע	46. כבוד ויקר ללוחמי תשח שניצחו את הרצחנות הערבית שקמה עלינו להשמידנו
27/05/11 22:42	עובד נר	47. האם החברה האלו שמאלנים אז זה ברור (לת)
27/05/11 22:43	אין זו אגדה	48. הכתבה עושה שירות טוב לאם תרצו. לא סותרת מה שכתבו.
27/05/11 22:45	חסקל מפאיניק לשעבר	49. למיכל

27/05/11	22:46	יוסי	50. אנחנו לא עושים דה-הומניזציה לערבים כי מעולם לא הכרנו בהם כבני אדם (לת)
27/05/11	22:47	הערבים מספרים אמת???	51. בטוח שהערבים לא אוהבים לספר ששחטו יהודים בכל הערים המשותפות
27/05/11	22:55	היסטוריון	52. The truth about the Arabs Refugees from Haifa
27/05/11	23:01	הם כבר מאמינים לשקר	53. כנראה עוד מניפולציה שיקרית של ההיסטוריונים החדשים. (לת)
27/05/11	23:02	בן	54. זה לא מחדש כלום! אז מה אתה מציע?
27/05/11	23:19	מיכל	55. ועדין
27/05/11	23:21	טלוק	56. כתבה מעניינת מאוד
27/05/11	23:24	דן בן-צבי	57. פוגלמן טועה
27/05/11	23:24	מודרניסט	58. וואו, נורא מעניין! אבל אחריותנו לנכבה זהה לאחריות הצ'כים לסודטים
27/05/11	23:34	פראבדה	59. פוייגלמן-כל המקורות ישראליים ועוד טוען שההיסטוריונים מסתירים?
27/05/11	23:36	יוסי	60. ההטיה הראשונה שבולטת בכתבה היא התעלמות מהאויב הערבי
27/05/11	23:38	Am	61. you are so right 1
27/05/11	23:49	נער הייתי וגם זקנתי	62. עדיין לא הבנתי מה לא נכון ב"נרטיב הציוני"? נער הייתי וגם זקנתי
28/05/11	00:01	ענת	63. יאללה, חברה, חוזרים לאירופה ומשאירים הכל לפלסטינים
28/05/11	00:02	יעקב	64. אשמנו, בגדנו, עוינו, פשענו. להחזיר את המדינה וללכת לגלות! (לת)
28/05/11	00:05	אבי	65. הערבים הצהירו שישחטו את כל היהודים אחכ התברר שלא היו מאורגנים
28/05/11	00:10	התוקפן שהפסיד.	66. לרגע שכחתי שהערבים הם שהכריזו מלחמה (לת)
28/05/11	00:15	זיגזג	67. למה עלתה הסקרנות לפרשנות המושג "נכבה"
28/05/11	00:18	סבתא בתיה	68. סבתי שחיה בחיפה באותם ימים מספרת על תרצ"ו
28/05/11	00:20	אני	69. מי שמאמין למילה אחת הוא אידיוט. הכל מהפוזיציה
28/05/11	00:25	Abed Azab	70. כתבה מעולה ללא חדשות
28/05/11	00:35	דנדוס	71. ככר פייסל
28/05/11	00:39	ע"ע נאום נתניהו	72. הבעיה שהימנים לא מתעניינים בעובדות. אף פעם לא התעניינו בכגון זה
28/05/11	00:43	אתי	73. בא לקלל ויצא מברך - תראו מה כתוב בסוף הכתבה "הדילמה של הנשאים"
28/05/11	00:58	לוג	74. אם היו פוגעים לא היתה בעית פליטים (לת)
28/05/11	00:59	ציוני אמיתי	75. אני רוצה להבין: הכוחות הערבים בעיר, הם ירו רק בסוסים? מה הם עשו?
28/05/11	00:59	חברט	76. 4 אתה מפסיק להצביע לליברמן אני מניח (לת)
28/05/11	01:09	רחל	77. לו קיבלו הפלסטינים את תכנית החלוקה ב1947 זה לא היה קורה!
28/05/11	01:10	מרתק	78. מרתק (לת)
28/05/11	01:11	צימרמן	79. מה זאת השטות על בני מוריס - "בטרם חזר בו"
28/05/11	01:17	attila	80. תודה להארץ - קול השפיות (לת)
28/05/11	01:22	מלאך גבריאל	81. ממש כואב ליי
28/05/11	01:22	א מ רול	82. כתבה חסרת ערך באשר לוקחת צד פלשתיני ומתעלמת מהיהודי (לת)
28/05/11	01:37	דמוקרטיה וטיהור אתני	83. אוי לה למדינה שנבנית על בסיס טיהור אתני
28/05/11	01:38	מלאך גבריאל	84. אף אחד לא עשה כמו שהערבים עשו
28/05/11	01:44	mmmm	85. או קיי מה בדיוק אתה רוצה שנעשה עכשיו?
28/05/11	01:49	מיכאל	86. היתה מלחמה
28/05/11	01:57	מיכאל	87. במלחמת קיום כשעם נלחם על קיומו נפגעים אזרחים
28/05/11	02:00	עידו	88. כתבה ותחקיר מעולה. (לת)
28/05/11	02:04	אלונסו	89. מלחמת העצמאות היתה מלחמת הישרדות

28/05/11	02:15	אחד תם	90 .ומדוע שיקבלו אותנו כאן...באנו רצחנו גזלנו...עכשיו נתפטר..
28/05/11	02:17	The American Army	91 .should regret having killed all the Indians
28/05/11	02:29	זעקת האנס	92 .כמו אנס שחטף בעיטה בביצים, ובוכה על העוול שנגרם לביציו...
28/05/11	02:43	היסטוריון	93 .The truth about the Arabs ?Refugees? from Haifa
28/05/11	03:30	את העובדות והנסיבות	94 .תודה לכתב ולמערכת.במקארתזים הנוכחי יש לחשוף ככל האפשר
28/05/11	03:59	מימי	95 .למספר 1- תתבייש לך
28/05/11	04:33	ניקולס	96 .מדהים איך השמאל מתייחס לערבים כאל דובוני אכפת לי... (לת)
28/05/11	05:41	רז	97 .הייתה מלחמה! נקטלו יהודים וערבים ! אין צורך בכותרת פומפוזית !
28/05/11	06:36	דן	98 .ומה זה מוכיח?
28/05/11	06:50	אזרח מהשורה	99 .ל-4 . שלום ולא להתראות, ואל תחזור גם לא לביקור (לת)
28/05/11	06:50	אחד העם	100 .ואצלנו עסקים כרגיל. לא נסכים שיגידו לנו שאנו פחות מ-100% צודקים!
28/05/11	06:52	מיתר	101 .הבנתי הכל היהודים גם אשמים בשואה ובפוגרומים בעיראק
28/05/11	06:57	שחר	102 .מה המטרה שלך פוגלמן ?
28/05/11	07:06	אילן	103 .לאחת העם - פשוט צריך להגיד את האמת
28/05/11	07:11	דרורה	104 .ל-4 רק אתמול ראיתי וידאו מצולם שבו טנק
28/05/11	07:23	אורן	105 .כתבה חשובה! (לת)
28/05/11	07:26	גודמן	106 .השלון יגיע כאשר כתבים ערבים גם יכתבו כתבתות שנאה על אחיהם הערבים (לת)
28/05/11	07:29	ההגינות מחייבת	107 .פרופ' גלבר בעל מקצוע הגוןהדואג להעניק בהרצאותיו כלים לחשיבה מאזנת
28/05/11	07:32	גודמן	108 .מיליון וחצי ערבים בישראל, אפס יהודים בעזה זרקו את כולם לכלבים (לת)
28/05/11	07:37	אילת	109 .גולדה בחיפה
28/05/11	07:43	י.	110 .נחישות כתבי הארץ מדהימה
28/05/11	07:44	שקרנים גוזמאים ערבים	111 .הכותב כמובן מסלף,מעליל,מסתיר ומציג מצגי שווא המבוססים על עדויות (לת)
28/05/11	07:45	טיבי.	112 .לא ניתן להבין את ההיסטוריה, כשמתחילים מהסוף.
28/05/11	07:51	מסמר חלוד	113 .הקמת המדינה היהודית מתחילתה ועד סופה המתקרב
28/05/11	07:52	מיכל 2	114 .לאחת מהעם
28/05/11	07:52	תם	115 .כתבה חד צדדית?
28/05/11	07:55	אורי	116 .צדק היסטורי חשוב אבל לא העיקר חשוב יותר פתרון נכון ופרגמוי
28/05/11	07:55	ron tal	117 .זו היתה מלחמה לא תכנית ריאליטי ...
28/05/11	07:56	ערן	118 .מרגמות אז והיום
28/05/11	08:02	כלבי הקש	119 .הגיעה הזמן שהערבים יכתבו את ההיסטוריה לפני שכל הדור ההוא ילך (לת)
28/05/11	08:03	יאק	120 .מה שבהארץ שוכחים לספר!
28/05/11	08:04	מבט צד	121 .בעית הימין מנהיגיו (חלקו) ועיקר תומכיו -העדר היחשפות לחומרים האלה
28/05/11	08:26	בכיר השוק	122 .לא בטוח שהכתבה נכונה מבחינה עובדתית
28/05/11	08:27	Edan	123 .Reading about my home town.
28/05/11	08:30	jo	124 .2 מדינות ל 2 עמים - זה הההפיתרון
28/05/11	08:34	י.ז.	125 .תודה שהזכרת לי איך סבא הגיע להרצליה
28/05/11	08:34	רוגן	126 .כתב נכבד עיוות ההיסטוריה הוא התחביב שלך!!!!
28/05/11	08:41	בבר	127 .זה כל הסיפור
28/05/11	08:41	גיל כהנא	128 .שי פוגלמן
28/05/11	08:41	א	129 .לכתוב על ערביי חיפה - כן. על הספרון - לא.
28/05/11	08:44	גיל כהנא	130 .מספר 8
28/05/11	08:53	הסכם אוסלו	131 .אכן כך האמת לצערי
28/05/11	08:58	אזרח	132 .השאלה מה היה קורה אילו הערבים נצחו

28/05/11	09:00	ערן	133. ישנה הנחה סמויה בבסיס הכתבה...חשוב להכיר כדי להבין כנסו!
28/05/11	09:01	עיוות מתוחכם	134. כל כך הרבה "עובדות" שלא רואים את התמונה
28/05/11	09:01	דויד	135. לא נורא נתגבר
28/05/11	09:03	AA	136. פגיעה באוכלוסיה אזרחית בעת מלחמה היא לפעמים רע הכרחי
28/05/11	09:03	היסטוריון	137. אף מילה על זה שערב"י חיפה הם סורים שהבריטים הביאו לבנות הנמל (לת)
28/05/11	09:06	הרשלה	138. הכותב מנסה בסה"כ לגלות את האמת. לא ברור מהכתבה אם בכל זאת
28/05/11	09:07	היסטורי גלילי	139. להסתכל על מלחמת העצמאות בעיניים של
28/05/11	09:07	כבשה פועה	140. כלומר, במהלך ההשתלטות, המתגונן לא נכנע והצד התוקף-לא חדל לירות
28/05/11	09:09	חיים קדמן	141. צדק, צדק תרדופו?
28/05/11	09:14	נאור	142. חוק הנכבה רק חיזק את ההתענינות בה. (לת)
28/05/11	09:20	.	143. יש בחיפה רחובות מעורבים
28/05/11	09:21	rug	144. חבל שהמחבר ה"מלומד" לא מזכיר את הכוחות העיראקיים וה"ירדניים" שחנו
28/05/11	09:23	דוד אליה	145. חוננו על שקרים וחצאי אמיתות חבל
28/05/11	09:25	הצלוב	146. כיצד יוסבר כי מי שרצה או נאלץ נשאר? (לת)
28/05/11	09:32	yaya	147. "עובדות או עדויות" - בחירה סלקטיבית של אמיתות. (לת)
28/05/11	09:34	יליד חיפה-	148. מה חסר בכתבה הנפלאה זכרון של ילד בן 10
28/05/11	09:38	Dr David MILLER	149. another religious problem
28/05/11	09:41	אפי	150. הטבח בחברון במעלה העקרבים בחבל לכיש הצלפים ביפו הערבים ממש לא צדי (לת)
28/05/11	09:41	"האיוב הציוני"	151. ההיסטוריה לא החלה בה` באייר
28/05/11	09:49	חבל כי רק מעט	152. הכותב "שוכח" להזכיר את מתקפות והפוגרומים שביצעו הערבים על הישוב (לת)
28/05/11	09:52	ראובג	153. מי/מה גרם למנוסה חשוב רגשית אבל לא משפטית. לפליטים מגיעים פיצויים
28/05/11	09:54	אורני	154. למגיבים 1, 4 - ישראל רוצה שהערבים והערבים יחיו אלה בין אלה
28/05/11	09:55	סימבה	155. מה באמת נמחק מהזיכרון הסלקטיבי
28/05/11	10:03	An Arab	156. Kakagi told the arabs to evacuate the city because he going to
28/05/11	10:04	המשך 20:05	157. אם השמאל לא ישכיל לתת מענה הולם למתקה "ילכו" עד 2 מחזורי נוערוני
28/05/11	10:05	ראובג	158. העם הדורש "לא נשכח" מאחרים לעניין השואה, אין זכותו למנוע זאת מאחר
28/05/11	10:05	ראובג	159. העם הדורש "לא נשכח" מאחרים לעניין השואה, אין זכותו למנוע זאת מאחר
28/05/11	10:07	יהודי לא יהודון	160. המאבק המר עם ערביי ישראל עוד בפתח.
28/05/11	10:10	alef alef	161. אין צורך להכחיש שהיתה מלחמת השרדות
28/05/11	10:24	שולי	162. מדינת העם היהודי
28/05/11	10:33	דינה	163. ערביי חיפה הנוצרים ברחו בגלל הפחד מהמוסלמים-בדוק
28/05/11	10:34	יעל	164. לאחת מהם - בירדן הפלסטינים לא חיים בחושות
28/05/11	10:38	קורא ולא מאמין	165. אז מה?
28/05/11	10:38	הנכבה של כפר עציון	166. לערביי חיפה היה מזל שלא נהגו בהם כפי שנהגו הפלסטינים בכפר עציון
28/05/11	10:40	חיים	167. ל 9 זה לא הימין זה השמאל בהדרו...כנס
28/05/11	10:41	שרה	168. סוף סוף הסיפור האמיתי
28/05/11	10:43	מה עם הנכבה היהודית?	169. חדשות האתמול! היסטוריונים ישראלים כתבו על כך מזמן! (לת)
28/05/11	10:44	חיפאי	170. ראוי לתת לערבים להתאבל על אסונם
28/05/11	10:48	הם היו מהגרים מסוריה	171. כמה פצצות מרגמה גרמו להם לנטוש?? זה מעיד על הקשר הרופף שלהם למקום
28/05/11	10:48	הראל מקיבוץ השמו"צ	172. הדבר היחידי שצורם בסיפור הזה הוא שכרגיל חיפפנו . בקרוב הריטואל..
28/05/11	10:50	קורא בקיא	173. סערת מלחמה

28/05/11	10:50 שרגא גא גא	174. שי, האם שמעת את הקלישאה: "במלחמה כמו במלחמה"
28/05/11	10:54 זהבה	175. אמא שלי זוכרת איך אבו הינדי קרא לכל הערבים לעזוב
28/05/11	10:54 גיל ג	176. לא מדובר בחשיפה אמיצה אלא באטריות מחוממות
28/05/11	10:54 קיפוד	177. חד צדדי לחלוטין
28/05/11	10:56 אני מאוזן - אתם?	178. אני מאוזן - אתם?
28/05/11	10:56 פלץ	179. הכוונה והתוצאה מראים על הפעולה ואין הבדל בין ברחו או גורשו- נכבה (לת)
28/05/11	10:57 kushivenushi	180. הפסקה האחרונה
28/05/11	10:58 פלץ	181. ברחו או גורשו הם כיום בעית הפליטים או הנכבה או הטרור או זו ארצנו (לת)
28/05/11	10:59 אריה	182. טול קורה מבין עיניך
28/05/11	11:08 קתו הזקן	183. אל הערבים: אם תמשיכו לבכות אכלו לי שתו לי, אז תבכו
28/05/11	11:15 חיפאי	184. כתבה מגמתית שכולה הוצאת דברים מהקשרם
28/05/11	11:16 אריה	185. למה נעלמו מתקפת הליגיון הערבי, מוחמד בק אל-חניטי ונימר אל-ח'טיב
28/05/11	11:17 מנחם שמי	186. נולדתי ב23/4
28/05/11	11:18 פילטר	187. "...החלו כבר הליגיון הערבי והמתנדבים העיראקים לעזוב את העיר"
28/05/11	11:22 אורי זקהם	188. זו לא כתבה שמאלנית
28/05/11	11:22 נמאס מסילופי השמאל	189. גם כשאתה מנסה להוכיח מציאות הפוכה - אתה לא מצליח כל כך.... (לת)
28/05/11	11:32 דני	190. יש את הנרטיב הציוני ויש את הנרטיב הפלסטיני (שמר פוגלמן מייצגו)
28/05/11	11:34 אזרח	191. מלחמות כמו מלחמות
28/05/11	11:40 אסף	192. פיגילמן - באמת כתבה מעולה
28/05/11	11:46 שלמה אברמוביץ	193. הפוסל - במומו פוסל. עובדות היסטוריות
28/05/11	11:49 שלום	194. למיכל היפה
28/05/11	11:54 הטרור של אל-חוסייני	195. המשפט מספריו של מוריס שהשמיט שי פוגלמן. בשביל האמת
28/05/11	11:57 רפי אשכנזי	196. פוגלמן ממה נפשך?
28/05/11	11:57 michael	197. כרגיל אצלכם אתם כותבים את האמת לקראת הסוף ואגב אורחא
28/05/11	11:58 שלמה אברמוביץ	198. לפרופ' אלון לקח
28/05/11	12:04 פגז משועמם	199. מתי המדינה תנקה מכאן את השמאל באותה שיטה מוצלחת? (לת)
28/05/11	12:08 ג	200. אף אחד לא שם שכל האירוע התרחש לפני הקמת המדינה?
28/05/11	12:10 איל	201. ומדוע לא ברחו התושבים היהודים?
28/05/11	12:10 מתושלח	202. הביטו לאמת בעיניים, והאמת מורכבת יותר מסמאות ריקות.
28/05/11	12:11 הדר	203. אילו הערבים היו חיים איתנו ולא שואפים לחסלנו, לא היו צריכים לברוח
28/05/11	12:13 חיים בסרט	204. הערבים פתחו במלחמה
28/05/11	12:15 אדיב	205. כוונות תוקפניות היו לכנופיות היהודיות בלבד!!!!
28/05/11	12:16 אני רק שאלה...	206. גם בשנים 36-39 היהודים יזמו את התיאור אתני נגדם?
28/05/11	12:16 אייל	207. שי פוגלמן אתה מגמתי
28/05/11	12:17 אדיב	208. תקראו את האמת ההיסטורית!!!! בבקשה
28/05/11	12:18 איריס	209. כל הכבוד
28/05/11	12:21 אדיב	210. למגיב 1 כהנא פאשיסט מלוכלך!!! ויש להוקיעו
28/05/11	12:26 מני	211. המנטליות היהודית. . .
28/05/11	12:28 דן	212. ברכות, בכתבה חד צדדית כזאת לא נתקלתי בחיי
28/05/11	12:39 עמיש	213. בכל זאת אין חדש. הערבים ברחו ולא גורשו
28/05/11	12:44 תומר	214. חיפה היא הדוגמה הקיצונית
28/05/11	12:44 ארז צ.	215. הכרה באופן הדדי בסבל של שני העמים בסיס לקיום משותף

- 28/05/11 12:44 | שחר 216. למחבר הכתבה כשל לוגי - לא הוכיח את טענתו
- 28/05/11 12:53 | יודע בדיוק איך ומה 217. אדון פוגלמן: אתה איש מבדח! כולם חוקרים, שואלים, תוהים, ורק אתה
- 28/05/11 12:55 | שי 218. לסבא שלי הייתה חנות בשוק (והוא יהודי)
- 28/05/11 13:04 | רן 219. ישובים ערביים שהניפו דגל לבן (לדוגמא- פורדיס, אבו-גוש) לא נפגעו (לת)
- 28/05/11 13:04 | ירושלים הפסטורלית 220. מר פוגלמן, ראיתי צילום של המופתי המפורסם בחוג משפחתו, וברקע
- 28/05/11 13:07 | הכי חשוב חסר 221. תכתבו איפה אפשר להשיג את הספרון של אם תרצו? (לת)
- 28/05/11 13:10 | אמיר 222. לדנדוס מגיב 71 נראה לי שאביך סנילי !!!
- 28/05/11 13:12 | הסיבוב הבא 223. יהיה סיבוב נוסף!!
- 28/05/11 13:12 | שומר חוק 224. הסיפא של אל-שהאב נכונ-רק הכרה הדדית בסבל תוביל לדו קיום שפוי
- 28/05/11 13:12 | הערבים צודקים.... 225. ל-15: כולם טועים או לא יודעים, רק פוגלמן והזקנים
- 28/05/11 13:15 | מנחם 226. תמיד אפשר להאשים את היהודים. זה לא חדש.
- 28/05/11 13:16 | חיפאי 227. הערבים היו צולפים
- 28/05/11 13:19 | יוסי 228. מה מטרת הכתבה מר פוגלמן?
- 28/05/11 13:19 | בני 229. מלחמה זה דבר כואב, לכן עדיף לא לפתוח בה. זה מה שהערבים לא הבינו (לת)
- 28/05/11 13:23 | אבי איל 230. היהודים קיבלו את תוכנית החלוקה, הערבים לא !!!
- 28/05/11 13:36 | חני זיו 231. אמת הסטורית או תעמולה? (לת)
- 28/05/11 13:45 | נתי 232. ל-4 לא תחסר ואם אפשר תיקח איתך כמה משכני הערבים בואדי (לת)
- 28/05/11 13:46 | חני זיו 233. אמת או תעמולה?
- 28/05/11 14:21 | אפי 234. הפושעים הגדולים של המדינה
- 28/05/11 14:23 | עומד בצד 235. מצטער שנצחנו במלחמה, עדיף היה להפסיד ושישחטו אותנו (לת)
- 28/05/11 14:29 | א.ד. 236. היו שם חיילי הלגיון הערבי ומתנדבים עירקים, הערבים התמהמהו בהסכם
- 28/05/11 14:32 | Yardena 237. What happened to the Arab villages along HOF HACARMEL?
- 28/05/11 14:47 | נא לא לשכוח 238. מספיק עם ההתנצלויות, הערבים עשו בנו פגורמים מאז המרד הערבי (לת)
- 28/05/11 14:54 | אחת העם 239. ל-70 - רק שכחת שזה קרה במסגרת מלחמה שבני עמך פתחו בה... (לת)
- 28/05/11 14:57 | שמאל שפוי ל72 240. הבורות/ טיפשות בנרטיב הערבי יש שני מרכבים בדיות ועוותים (לת)
- 28/05/11 14:58 | אהרן מיטל 241. רק פרוטוקולים
- 28/05/11 15:01 | מני 242. המנטליות היהודית. . .
- 28/05/11 15:11 | זין שכל 243. ראשית, הערבים כן עושים מניפולציה באשר להגדרה "נכבה"
- 28/05/11 15:16 | שר ההיסטוריה 244. האמת על פורודיס ואבו גוש
- 28/05/11 15:16 | הישראלי האמיץ 245. מכתב לישראלי (היהודי) הפחדן
- 28/05/11 15:20 | שיטת מצליח 246. אם תרצו - תאמינו. אם לא, ניסינו
- 28/05/11 15:21 | מוטי 247. מה עם 39 הפועלים היהודים שנטבחו בבתי הזיקוק בחיפה
- 28/05/11 15:25 | ולא רגע לפני 248. ל-64 אחרי כמובן שנחזיר את הארץ לאדמת בור צחיחה, ביצות ומוכת מלריה
- 28/05/11 15:32 | יובל 249. חבר'ה, למי ששכח פרצה מלחמה, מלחמה, בתוך הארץ ו10,000 מבנינו נהרגו (לת)
- 28/05/11 15:32 | לא ידענו סיסמה| בדוקה 250. העלימו את הנכבה מהתודעה הציבורית וההיסטוריה הישראלית
- 28/05/11 15:34 | לא מתנצל!!!!!! 251. הם הפסידו ואנו נצחנו במלחמה שנכפתה עלינו!
- 28/05/11 15:34 | הצד המנצח הוא| הכותב 252. בקרב על ההיסטוריה, האמת נלקחת כבת ערובה
- 28/05/11 15:37 | אלפיון-שאלה קלה 253. רבותי מבלבלים בין הומני לגרש?- לבין האם חוקי לגרש?
- 28/05/11 15:47 | פקפקן 254. הדוידקה "נשק יום הדין" יותר רעש מזק

28/05/11	16:01 רנה	La Gere comme La G ere.255
28/05/11	16:02 ואין דורש	256. פרובוקטור בשקל...ואין דורש - למעט קומץ מנותקים. (לת)
28/05/11	16:03 ניר	257.מי שירה את הפצמ"רים צריך לקבל מדליה!
28/05/11	16:12 חיפאי	258.הם ברחו כי חשבו שנעשה להם מה שהתכוונו לעשות לנו (לת)
28/05/11	16:20 זאב	259.מענין שמרבית המגיבים מתעלמים מדברי הערבים הזקנים
28/05/11	16:20 samia	260.ל- 77
28/05/11	16:22 samia	261.ל- 141
28/05/11	16:24 samia	262.ל- 135
28/05/11	16:32 ענב שולה	263.החלה הפרופגנדה נגד עצם קיומה של מדינת היהודים.
28/05/11	16:45 ליאון אוסמן	264.אז למה צריך לפרסם עכשיו?
28/05/11	16:50 אחד מהעם	265.דוד של אבי ובנותיו- נפגעו בפרעות 1929 מאותם ערביי חיפה
28/05/11	16:56 ישראל	266.ל 4 - דביל מי שמך לאיש לקביע ממתי מתחילים לספור את ההיסטוריה (לת)
28/05/11	17:12 אספופניק	267.מעניין שההסטוריה אצל פוגלמן מתחילה בגירוש ולא בהתקפות הערבים על
28/05/11	17:13 שקרים עיוותים אצל שי	268.בני מוריס עדכן בין 91 ל2010 נפתחו ארכיון ומסמכים חדשים
28/05/11	17:15 רחל	269.לכל מי שרוצה לדעת מה קרה באמת בחיפה - כנסו
28/05/11	17:18 נכבא חרטא	270.נכבא חרטא
28/05/11	17:23 י	271.חוסר היכולת להכיר בסבל שגרמנו מוכיח אשמה וחולשה -מצטדקים בגזענות (לת)
28/05/11	17:37 מי שזוכר	272.ומה עם הטבח שטבח הפועלים הערביים בבתי הזקוק
28/05/11	17:42 מיכל מירושלים	273.לא צריך להיות היסטוריון מופלג כדי להבין ש:-
28/05/11	17:50 עופר	274.ערביי א"י בוגדים
28/05/11	17:50 קורא טקסטים	275.טוהר הנשק או "מה למדת היום בגן ילד נחמד שלי". (לת)
28/05/11	17:58 אופטיסימי	276.#15 רוזה רייזה
28/05/11	18:02 עפר	277.חרטא
28/05/11	18:04 אחד העדר	278.מלחמת הנראטיבים 1
28/05/11	18:05 אחד העדר	279.מלחמת הנראטיבים 2
28/05/11	18:11 הצופה The Observer	280.למה היהודים לא עזבו את עריהם שהופגזו יותר מפעם אחת ע"י הערבים? (לת)
28/05/11	18:17 אחד העדר	281.אז מה כן?
28/05/11	18:20 מורה בתיכון	282.נושא השיעור: כיצד מתנהלת כתיבת ההיסטוריה (לת)
28/05/11	18:22 בן דוד: לספר לכולם	283.כל ישוב יהודי שנכבש ע"י הערבים ב- 48` נהרס ותושביו נרצחו/גורשו.
28/05/11	18:28 היסטוריה כהווייתה	284.הטיהור האתני הוא הבסיס של המדינה "היהודית והדמוקרטית"
28/05/11	18:29 כלומר הרוב עזב קודם	285.כותב המאמר מציין שבחיפה היו 65000 ולפני היום המדובר נותרו 20000 (לת)
28/05/11	18:32 שילך ללמוד חשבון	286.לפי הכותב היו אז 20000 ברחו 20000 אז איך יש היום ערבים בחיפה (לת)
28/05/11	18:35 ד-א	287.סידור נוסף לאזניים ערלות
28/05/11	18:42 יובל	288.טוב לדעת היסטוריה.לקח לצהל איך יורים בפליטים שחוזרים מסוריה. (לת)
28/05/11	18:43 ציון אפרתי	289.עוכרי ישראל!!! כתבו על שיירת הדסה, שיירת יחיעם ומחלקת הל"ה
28/05/11	18:44 חתול בר מתורבת	290.למה הם ברחו...
28/05/11	18:46 אסון שנמנע	291.טוב שברחו/גורשו הערבים. אחרת היתה מזמן מדינה דו-לאומית, שהיא אסון (לת)
28/05/11	18:48 אורני	292.הפולסטינים לא היו מסוגלים לחולל מלחמת השמד נגד היהודים
28/05/11	18:56 ZOSTER צעד אחד קדימה	293.ומה עם הל"ט פועלים יהודיים שנטבחו ע"י "חבריהם" לעבודה בבתי הזיקוק
28/05/11	19:01 ישראל	294.מתגוננים אצלנו מפני האמת באלף תירוצים מפוקפקים שהפכו כבר לקלישאות (לת)

28/05/11	19:03	samia	295.קרית שמונה
28/05/11	19:20	מידד	296.232 , לא הבנת את 4- הוא מתכוון הפוך על הפוך. (לת)
28/05/11	19:25	kkkkkkkk	297. למי ולמה הכתבה הזו מועילה (לת) ??????????
28/05/11	19:34	הממונה על הרייטינג	298.ל-228. "מה המטרה?" - אתה שואל. המטרה היא להוכיח שלא קשה
28/05/11	19:45	ישראלי	299. הסטוריה
28/05/11	19:52	אבו יעקוב	300. השאלה אינה מי פתח במלחמה..
28/05/11	19:55	אבו יעקוב	301. השאלה אינה מי פתח במלחמה - 2
28/05/11	20:02	מודרניסט	302. אנו אחראים לאסון הפליטים כפי שצ'כיה אחראית לאסון הגרמנים הסודטים
28/05/11	20:06	nZ	303. נכבא מגנה חרטא ליברטאטום (לת)
28/05/11	20:09	אופיר	304. רק לחוק הנכבה - כן לחשיבה ביקורתית
28/05/11	20:11	אבו יעקוב	305. גם הטיעון בדבר חילופי פליטים אינו תופס מים..
28/05/11	20:59	kushivenushi	306. עיזה
28/05/11	21:03	ילד חיפה	307. איזו זוועה!
28/05/11	21:15	טוב שגורשו	308. אחרי מלחמת העולם ה2 גורשו 12 מיליון גרמנים. למה להם אין נקבא?
28/05/11	21:23	חל	309. הילדה האומללה מזכירה לי מעפילים על אותו רציף
28/05/11	21:26	רזה	310.4 יקר-מצטרפת אליך. מדינה פושעת. טפו. (לת)
28/05/11	21:30	אוהד שטיגליץ	311. כמה ניצולי-שרדי שואה נרצחו בידי מרגמות השמאל, באלטלנה????? (לת)
28/05/11	22:03	מודרניסט	312. לאבו זובי 301 - כאשר דנים באחריות לתוצאות מלחמה, עקרוני מי פתח בה
28/05/11	22:14	מודרניסט	313. כתבת עוד תגובה, אבו יעקוב 304? מי מדבר על "חילופי פליטים"?
28/05/11	22:14	אבו ענטר	314. אם הפורעים הערביים היו מגיעים לדירתנו הצנועה בהדר,
28/05/11	22:15	סמי מפ"ת	315. "פלשתינים" עם פיקטיבי-צאצאי מהגרי עבודה שהגיעו אל השפיע הציוני
28/05/11	22:16	סמי מפ"ת	316. סליחה שניצחנו!? ממש לא, לא נתנצל על שניצחנו את התוקפן.
28/05/11	22:19	חיפאי שתוהה	317. טעות של ראש העיר היהודי. אנחנו סובלים ממנה עד היום! חובה לתקן (לת)
28/05/11	22:41	אלי	318. באותה נקודת זמן העריכו את סיכויי ההישרדות של ישראל ב 50%
28/05/11	22:57	אבג	319. דעו את האמת והיא תשחרר אותכם - הברית החדשה (לת)
28/05/11	22:59	Yasir Arafat	320. One of the stories is.
28/05/11	23:02	אגוז קשה	321. אחלה. מחכה לכתבה בשבוע הבא על טבח שיירת הרופאים בשייח ג'ראח (לת)
28/05/11	23:05	אגוז קשה	322. אם כבר נוסטלגיה: פרספקטיבה ערבית על אירועי 1929 בחברון
28/05/11	23:06	נכבא חרטא	323. מבחן התוצאה עשרות אלפי ערבים נשארו בחיפה
28/05/11	23:34	דד	324. אני לא מאמינה! במלחמת העצמאות נהרגו גם ערבים?
28/05/11	23:44	הראל אברהם	325. טבח בחברון לא היה בעת מלחמה. חג' אמין אלחוסני
28/05/11	23:50	אבו יעקוב	326. למודרניסט 302 תתחיל לשכלל את הנראטיב שלך
29/05/11	00:26	שי שלום עזרן	327. הכתב, מציג את האמת של מרץ ולא מביא שום הוכחות היסטוריות
29/05/11	00:33	צודק ושויזני	328. המטרה כתובה. להכיר אחד בסבלי השני ולהגיע לדו קיום (לת)
29/05/11	00:42	א	329. אמא שלי היתה ילדה בת"א של 48
29/05/11	00:59	...	330. פרצופם האמיתי של הפולנים המתהדרים כמקמי המדינה
29/05/11	01:02	פעם הבאה נשלים	331. צריך להפיק לקחים- עשו מעט מדי ולא מספיק בנחישות (לת)
29/05/11	01:02	n. בן ישראל	332. מסלפייך ומחריבך ממך יצאו

29/05/11	01:12 דוד	333. לפי הכתבה עצמה, רובם הגדול של ערביי חיפה
29/05/11	01:19 ויקיפדיה	334. תמונה שלמה של האירועים
29/05/11	01:49 אמסטרדם	335. אולי מספיק עם העבר? נתרכז בהווה ובמציאות
29/05/11	02:20 Sam Rivers	336. Zionist executed ethnic cleansing against Arabs
29/05/11	03:22 חיפאית	337. תודה על הכתבה
29/05/11	03:45 ירושלמי	338. הדוידקה שאלה לבעלי ידע צבאי
29/05/11	03:52 משה	339. אני לא מבקש סליחה שנצחנו מאף אחד
29/05/11	03:54 ויקיפדיה	340. הטבח בבתי הזיקוק היה ב30 לדצמבר 1947 (לת)
29/05/11	04:11 אהויא	341. סדר עולמי חדש!!!
29/05/11	04:13 גידי	342. קורבנות העצמאות וההיסטוריה
29/05/11	04:27 Mr small	343. so now its time to build them a nice Home-land
29/05/11	06:18 Simpleton	344. Well it could had been much - 21:03.worse. Relax
29/05/11	06:19 טל שביט	345. סמוך על שמאלנים שיעשו את העבודה לחמאס
29/05/11	06:27 אלי	346. בולשביקים, לא ארפה מכם עד שלא תפסיקו לצנזר.
29/05/11	06:46 דרור	347. אכן, "נכבה פתיל חייהם" - באמת נכבה חרטה
29/05/11	07:19 גיא טל	348. למען העתיד
29/05/11	07:25 הבן השני	349. מציע לכול המעוניינים
29/05/11	08:09 רוני	350. למה אנחנו כל כך מפחדים מהאמת?
29/05/11	08:17 נתו	351. ל-1 מקווה שתיתקח דוגמא מכהנא, גם באופן שבו הרשע הזה נסתלק מעולמנו (לת)
29/05/11	08:23 אופיר	352. לוו הערבים היו מנצחים. לא היה נשאר יהודי אחד בישראל (לת)
29/05/11	08:39 The הצופה Observer	353. ל-292: תקראי את 290
29/05/11	08:43 גדי	354. תודה על פירסום האמת.
29/05/11	08:43 אלי בובליל ר"ג	355. העובדה שהערבים לא הכירו בחלוקה ולחמו בנו, היא זולת הכל. היתר, השלכות (לת)
29/05/11	08:49 ח' אלד	356. בורות המגיבים. האמת היא אמת שכל העולם מכירה ומכיר בה.
29/05/11	08:52 חנן	357. לשי פוגלמן בפעם הבאה תכתוב על עוד פרשה לא ידועה (המשך)
29/05/11	10:03 היהודי הנווד	358. עדיף שאנחנו נספיד אותם - ולא הפוך (לת)
29/05/11	10:58 joe	359. כשיד הערבים היתה עליונה קיבלנו טבח בגוש עציון. (לת)
29/05/11	12:11 אלי	360. ל-338 - טווח הדוידקה לא מאפשר להפגז את השוק מאזור ביה"ח רוטשילד
29/05/11	12:13 בן דור	361. מהמאמר עולה תמונה כאילו תושבי חיפה חיו באושר ובשלווה עם היהודים
29/05/11	12:36 אבי	362. כתבה חשובה
29/05/11	13:00 ZOSTER צעד אחד קדימה	363. חיפה קיץ 1947 שהכרתי בילדותי (1)
29/05/11	13:03 קול השפיות	364. אם תרצו = חרטא ברטא בעצמם
29/05/11	13:24 ZOSTER צעד אחד קדימה	365. החיים בחיפה בקיץ 1947 זכרונות ילדות (2)
29/05/11	13:41 ZOSTER צעד אחד קדימה	366. החיים בחיפה בקיץ 1947 זכרונות ילדות (3)
29/05/11	14:25 עמירם	367. תגובה למס 4
29/05/11	14:37 ZOSTER צעד אחד קדימה	368. ERRATUM. רחוב הגיבעון ולא האיילון.
29/05/11	15:57 הטבע יודע לאזן עצמו	369. לא נורא, כמה פוגרומים ביהודים נמחקו מספרי ההיסטוריה. (לת)
29/05/11	16:01 קשקוש	370. האם כל ההפגזות של האויב הערבי נזכרו בספרי ההיסטוריה? (לת)
29/05/11	17:43 אליענה	371. תודה רבה. חשוב להכיר באמת.
29/05/11	18:21 המתאבד	372. פוגלמן, למה צריך לצייד את אויבנו בנשק? (לת)

29/05/11	18:39	The הצופה Observer	373.ל-292 (פעם 2): זה לא אומר שלא רצחו (והתעלל בגופות - תמיד)
29/05/11	18:44	ZOSTER צעד אחד קדימה	374.קיץ 1947 החיפה, סוף דבר (4)
29/05/11	18:57	The הצופה Observer	375.ל-356 ואחרים: ה"אמת" זה לא מה שהיה פעם - קרא תגובות ועדויות כאן (לת)
29/05/11	19:04	אלכס	376.ל-15 אם כך אז גם את הישראלים גירוש מהצפון ב2006
29/05/11	19:21	SAM	377.Haifa
29/05/11	19:21	ניכר כי כואב לכותב ש	378."זה היה ניצחון קצר ומוחץ, עם מספר נפגעים קטן יחסית לצד היהודי"
29/05/11	20:32	אורי	379.כבוד
29/05/11	21:19	The הצופה Observer	380.ל-377 (SAM) כן, היו כמה מקרי הרג שבויים וזה מתועד מזמן
29/05/11	23:00	בן ארי	381.כיבוש חיפה

+ [הוספת תגובה חדשה](#)

[עוד כותרות](#)

[למה נמחקה מספרי ההיסטוריה הפגזה אחת של ההגנה ללב השוק הערבי
בחיפה?](#)

[20 שנה למבצע שלמה | מי אפה את הלחם](#)

[במפעל אופיס אין ועד עובדים, אין שבתות ובאופן כללי אין תלונות. כן, וזה קורה
בישראל](#)

[דאה הדר | בחוכה הבאה לשארית חייר](#)

[מחוץ לזמן](#)

[למה פרסומאים בטוחים שנשים עסוקות רק בצורה החיצונית שלהן](#)

[ברכה חדשה, בעיה ישנה](#)

[דורון רוזנבלום | דיווחים מנסיעה מדומה עם ראש הממשלה](#)

[סייד קשוע | יומני היקר](#)

[אביעד קיסוס | עמוד נוח](#)

[אזור הדמדומים | נוכחות ישראלית על הירדן](#)

[לאן נעלם חסן חיג'אזי?](#)

[דונלד טראמפ רץ לרגע לנשיאות, אבל כבר לא. הכסף, הפרסום והתסרוקת עוד
כאן](#)

[ניפגש בספטמבר, או באינתיפאדה השלישית](#)

[ועדת המדרוג](#)

[פורט Online](#) | [גלריה Online](#) | [ספרים Online](#) | [חדשות Online](#)

[תקנון האתר](#) | [תמיכה ושירות](#) | [ארכיון הארץ](#) | [דף הבית](#)

[מדרך עכבר העיר](#) | [סרטים](#) | [קולנוע](#) | [מסעדות](#) | [מתכונים](#) | [הופעות](#) | [פעילויות ילדים](#) | [הצגות](#) | [לילה](#) | [מסיבות](#) | [מדרך עכבר העיר - סרטים, לילה, מסעדות, הצגות ילדים](#)

[מסעדות: בשר, ביסטרו, אוכל יפני, אוכל סיני](#) | [מסעדות: דגים, פירות ים, ים תיכון](#) | [מסעדות: בית קפה, מאפיה, חלב, אחחות בוקר, מסעדה איטלקית](#)

[לוח העיר](#) | [שיווק](#) | [דחשים](#) | [דחשים הייטק](#) | [נדל"ן](#) | [פחייקטים חדשים](#) | [רכב](#) | [בעלי מקצוע](#) | [קח תן](#) | [מגזין אוטו](#) | [מבחני רכב](#) | [קידום אתרים](#) | [ספרים חדשים](#) | [הוצאת שוקן](#)

[Israeli News](#) | [Israel News](#) | [שבועת 2011](#) | [סכב מלד 9](#) | [אירועי שבועת 2011](#) | [טעם העיר 2011](#) | [מחמודה](#) | [בית אתרים](#)

[עכבר עולם](#) | [פראג](#) | [ברלין](#) | [מדרך עסקים](#)

[הישרדות 5](#) | [מדיד](#) | [בנגוק](#) | [בדפשט](#)

כל הזכויות שמורות, "הארץ" © Haaretz All rights reserved